

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa [...]. Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. w W.
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu portalu internetowego "X."
o nakazanie publikacji sprostowań,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 września 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 2 października 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 377,-
(trzysta siedemdziesiąt siedem) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany Redaktor Naczelny portalu internetowego X. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 2 października 2019 r., którym zmieniono wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 marca 2019 r. poprzez nakazanie pozwanemu opublikowanie sprostowań powoda – [...]. Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w W. o określonej treści.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca, wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń, podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach tzw. przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub oczywista zasadność skargi kasacyjnej i przyjmuje ją do rozpoznania, jeżeli zachodzi przynajmniej jedna z nich.

Pozwany oparł skargę na przesłance wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, *czy w przypadku, kiedy podmiotem zainteresowanym (autorem sprostowania) w sprawie o nakazanie opublikowania sprostowania pozostaje towarzystwo funduszy inwestycyjnych w rozumieniu ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, przekaz zawarty w sprostowaniu powinien podlegać badaniu w zakresie kryterium prawdziwości lub rzetelności podawanych przez autora sprostowania informacji ze względu na zakaz manipulacji na rynku określony w art. 12 ust. 1 pkt c w zw. z art. 15 rozporządzenia PE i Rady nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku, a także w art. 183 ust. 1 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.*

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego w zasadzie powinno spełniać wymagania stawiane zapytaniu przedstawianego przez sąd drugiej instancji w razie powstania poważnych wątpliwości (art. 390 § 1 k.p.c.), których

nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12 – nie publ.). Wątpliwości przedstawione w uzasadnieniu wniosku muszą pozostawać w związku z rozstrzygnięciem sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Istotne zagadnienie prawne należy jednak postawić w sposób tak ogólny i abstrakcyjny, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego. Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości, a także różnych możliwych sposobów jego interpretacji, wynikających z judykatury lub piśmiennictwa, oraz zajęcie stanowiska przez samego skarżącego. Jednocześnie zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie wyraził jeszcze stanowiska w danej kwestii, bądź wykazania okoliczności uzasadniających jego zmianę.

Przedstawione zagadnienie nie spełnia powyższych wymagań. W dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego ukształtował się bowiem pogląd, że nie jest właściwe obiektywizowanie pojęć »nieprawdziwości« i »nieścisłości« wiadomości podlegającej sprostowaniu wedle art. 31a Prawa prasowego. Sprostowanie jest rzeczowym, ale subiektywnym odniesieniem się bohatera materiału prasowego do opisanych w nim okoliczności, a jego celem jest umożliwienie, zgodnie z zasadą *audiatur et altera pars*, przedstawienia opinii publicznej własnej wersji wydarzeń, zdementowania określonych informacji (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2016 r., I CSK 30/15 oraz z dnia 23 czerwca 2017 r., I CSK 652/16 - niepubl.). Wynika z tego, że jeżeli tylko treść proponowanego sprostowania ogranicza się do przedstawienia lub uściślenia faktów opisanych w publikacji prasowej, to redaktor naczelny ma obowiązek jego opublikowania, niezależnie od tego, czy - w jego ocenie - stan wynikający ze sprostowania odpowiada prawdzie. Funkcja instytucji sprostowania polega bowiem na umożliwieniu podmiotowi zainteresowanemu przedstawienia własnej wersji wydarzeń, która mogłaby trafić do odbiorców w zakresie zbliżonym, do którego dotarł tekst samej publikacji prasowej. W ten sposób ocenę problemu pozostawia się odbiorcy obydwu tekstów. Niezależnie od tego, jeżeli któraś ze stron dopatrzyła

się w tekście publikacji prasowej bądź sprostowania przesłanek wypełniających hipotezę przepisów karnych lub cywilnoprawnych, np. dotyczących dóbr osobistych, może wystąpić do sądów powszechnych na ich podstawie. Instytucja sprostowania nie obejmuje jednak automatycznego badania jego tekstu w aspekcie wymagań wynikających z innych przepisów prawa.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekając zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

jw